Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (viies koda)

2. juuli 2025 *

Avalik teenistus – Ametnikud – Vanaduspension – Personalieeskirjade 2004. ja 2014. aasta reformid – Teatavaid pensioniõiguste arvutamise meetodeid käsitlevad üleminekumeetmed – Personalieeskirjade XIII lisa artikkel 28 – Ametnikeks saanud lepingulised töötajad – Pensioniõiguste omandamise aastakoefitsient – Pensioniiga – Seaduse kohaldamisala – Võrdne kohtlemine

Kohtuasjas T-131/24,

CR, esindaja: advokaat S. Orlandi,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: A. Baeckelmans, M. Brauhoff ja G. Niddam,

kostja,

keda toetasid:

Euroopa Parlament, esindajad: S. Bukšek Tomac ja M. Mão Cheia Carreira,

ja

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: M. Bauer, J. Rurarz ja X. Chamodraka,

menetlusse astujad,

ÜLDKOHUS (viies koda),

koosseisus: koja president J. Svenningsen, kohtunikud C. Mac Eochaidh (ettekandja) ja J. Laitenberger,

kohtusekretär: ametnik L. Ramette,

arvestades menetluse kirjalikku osa,

arvestades 14. jaanuari 2025. aasta kohtuistungil esitatut,

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

on teinud järgmise

kohtuotsuse

1 Hageja CR palub ELTL artikli 270 alusel esitatud hagis tühistada Euroopa Komisjoni 4. mai 2023. aasta otsuse, millega määratakse kindlaks tema vanaduspensioniõigused (edaspidi „vaidlustatud otsus“).

Õiguslik raamistik

2 Enne 1. maid 2004 oli Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade (edaspidi „personalieeskirjad“) artiklis 77 muu hulgas ette nähtud, et ametnikul, kes on teenistuses olnud vähemalt kümme aastat, on õigus saada vanaduspensioni 60-aastaselt, et pensioniõiguste omandamise aastakoefitsient on iga teenistuses oldud aasta kohta 2% selle palgaastme viimasest põhipalgast, kuhu ametnik vähemalt ühe aasta jooksul kuulus (edaspidi „viimane põhipalk“), ning et maksimaalne vanaduspension on 70% sellest viimasest põhipalgast. Lisaks oli Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimuste (edaspidi „teenistustingimused“) artiklis 39 ajutiste teenistujate vanaduspensioniõiguste suhtes viidatud personalieeskirjade artiklile 77.

3 Alates 1. maist 2004 muudeti personalieeskirju ja teenistustingimusi nõukogu 22. märtsi 2004. aasta määrusega (EÜ, Euratom) nr 723/2004 (ELT 2004, L 124, lk 1; ELT eriväljaanne 01/02, lk 130; edaspidi „2004. aasta reform“).

4 Euroopa Liidu seadusandja muutis 2004. aasta reformi käigus personalieeskirjade artiklit 77, tõstes muu hulgas pensioniea 63 aastale ja kehtestades pensioniõiguste omandamise aastakoefitsiendiks 1,9% viimasest põhipalgast iga teenistuses oldud aasta kohta. Jäi kehtima maksimaalne vanaduspension 70% viimasest põhipalgast. Seda reformi kohaldati ka ajutistele teenistujatele ja uuele teenistujate kategooriale, st lepingulistele töötajatele (teenistustingimuste artiklid 39 ja 109).

5 Alates 1. jaanuarist 2014 muudeti personalieeskirju ja teenistustingimusi Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2013. aasta määrusega (EL, Euratom) nr 1023/2013 (ELT 2013, L 287, lk 15; edaspidi „2014. aasta reform“).

6 Euroopa Liidu seadusandja muutis 2014. aasta reformi käigus personalieeskirjade artiklit 77, tõstes muu hulgas pensioniea 66 aastale ja kehtestades pensioniõiguste omandamise aastakoefitsiendiks 1,8%. Jäi kehtima maksimaalne vanaduspension 70% viimasest põhipalgast. Seda reformi kohaldati ka ajutistele teenistujatele ja lepingulistele töötajatele (teenistustingimuste artiklid 39 ja 109).

7 Liidu seadusandja sõnul olid need 2004. ja 2014. aasta reformidega tehtud muudatused vajalikud, et tagada liidu institutsioonide pensioniskeemi (edaspidi „pensioniskeem“) lühi- ja pikaajaline kindlustusmatemaatiline tasakaal ning seda demograafiliste muutuste ja asjaomase elanikkonna muutuva vanusstruktuuri tõttu, mis koormavad üha enam seda skeemi (määruse nr 723/2004 põhjendused 28 ja 29; määruse nr 1023/2013 põhjendused 14 ja 15).

8 Lisaks, kuigi 2004. aasta reformi eesmärk oli üldiselt järgida eelarvedistsipliini (määruse nr 723/2004 põhjendus 10), toimus 2014. aasta reform äärmiselt keerukas sotsiaal-majanduslikus kontekstis, mis järgnes enneolematule finantskriisile, mis nõudis eelkõige riigi rahanduse konsolideerimist lühikeses, keskmises ja pikas perspektiivis iga avaliku halduse asutuse poolt (määruse nr 1023/2013 põhjendused 11–13).

9 Lisaks sisaldavad personalieeskirjade XIII lisa ja teenistustingimuste lisa erandina personalieeskirjade artiklist 77 ning teenistustingimuste artiklitest 39 ja 109 üleminekumeetmeid ametnike ja muude teenistujate jaoks, kes olid teenistuses enne 2004. või 2014. aasta reformi jõustumist.

10 Liidu seadusandja võttis need üleminekusätted vastu selleks, et võimaldada uute eeskirjade ja meetmete järkjärgulist kohaldamist, mis austaks juba ametis olevate töötajate omandatud õigusi ja õiguspäraseid ootusi (määruse nr 723/2004 põhjendused 29 ja 37; määruse nr 1023/2013 põhjendused 14 ja 29).

11 Kõigepealt on personalieeskirjade XIII lisa artikli 21 esimeses lõigus täpsustatud, et enne 1. maid 2004 teenistusse asunud ametnikel on õigus 2%-le, mitte 1,8%-le viimasest põhipalgast iga teenistuses oldud aasta kohta, mis annab õiguse saada pensioni. Kuigi selle praegune sõnastus on 2014. aasta reformi tulemus, pärineb see säte 2004. aasta reformist (määruse nr 723/2004 I lisa punkt 102).

12 Personalieeskirjade XIII lisa artikli 21 teises lõigus on täpsustatud, et perioodil alates 1. maist 2004 kuni 31. detsembrini 2013 teenistusse asunud ametnikel on õigus 1,9%-le, mitte 1,8%-le viimasest põhipalgast iga teenistuses oldud aasta kohta, mis annab õiguse saada pensioni. See säte lisati 2014. aasta reformi käigus (määruse nr 1023/2013 artikli 1 punkti 73 alapunkt f).

13 Personalieeskirjade XIII lisa artikli 22 lõike 1 teises kuni neljandas lõigus on sätestatud, et ametnikul, kes asus teenistusse enne 1. jaanuari 2014, on pensionieaks määratud mitte 66 aastat, vaid see jääb vahemikku 60–65 aastat sõltuvalt nimetatud ametniku vanusest 1. mail 2014. Need sätted lisati 2014. aasta reformi käigus (määruse nr 1023/2013 artikli 1 punkti 73 alapunkt g).

14 Lisaks täpsustas liidu seadusandja, et personalieeskirjade XIII lisa on analoogia alusel kohaldatav 30. aprillil 2004 teenistuses olevate muude teenistujate suhtes ning et sama lisa artiklit 21 ja artiklit 22, välja arvatud selle artikli lõiget 4, kohaldatakse 31. detsembril 2013 teenistuses olevate muude teenistujate suhtes analoogia alusel (teenistustingimuste lisa artikli 1 lõike 1 esimene ja teine lause).

15 Lõpuks on personalieeskirjade XIII lisa artikli 28 lõikes 1 ette nähtud, et ajutistel teenistujatel, kellel oli leping 1. mail 2004 ja kes on pärast seda kuupäeva ning enne 1. jaanuari 2014 nimetatud ametnikeks, on pensionile jäämisel õigus ajutiste teenistujatena omandatud pensioniõiguste kindlustusmatemaatiliseks kohandamiseks, mille puhul võetakse arvesse personalieeskirjade artiklis 77 osutatud pensioniea muutust. Kuigi selle praegune sõnastus on 2014. aasta reformi tulemus, pärineb see säte samuti 2004. aasta reformist (määruse nr 723/2004 I lisa punkt 102).

16 Samamoodi on personalieeskirjade XIII lisa artikli 28 lõikes 2 ette nähtud, et ajutistel teenistujatel, kellel oli leping 1. jaanuaril 2014 ja kes on pärast seda kuupäeva nimetatud ametnikeks, on pensionile jäämisel õigus ajutiste teenistujatena või lepinguliste töötajatena omandatud pensioniõiguste kindlustusmatemaatiliseks kohandamiseks, mille puhul võetakse arvesse personalieeskirjade artiklis 77 osutatud pensioniea muutust, kui nad on 1. mail 2014 vähemalt 35-aastased. Need sätted lisati 2014. aasta reformi käigus (määruse nr 1023/2013 artikli 1 punkti 73 alapunkt j).

17 Eespool punktides 15 ja 16 käsitletud kindlustusmatemaatilised kohandused arvutatakse vastavalt koefitsientidele, mis on kindlaks määratud haldusjuhtide kogu 25. veebruari 2016. aasta järelduses nr 268/15 ajutise teenistuja või lepingulise töötajana omandatud õiguste kindlustusmatemaatilise kohandamise kohta (personalieeskirjade XIII lisa artikkel 28).

Vaidluse taust

18 Hageja asus 16. juunil 2012 komisjoni teenistusse lepingulise töötajana.

19 Hageja nimetati 16. augustil 2015 ametnikuks.

20 Komisjoni individuaalsete maksete haldamise ja maksmise amet (PMO) võttis 4. mail 2023 vastu vaidlustatud otsuse. PMO teatas hagejale, et tal on õigus vanaduspensionile alates 1. juulist 2023, kui ta on 66-aastane. PMO andis talle samuti teada, et lepingulise töötajana töötamise ajal (16. juunist 2012 kuni 15. augustini 2015) oli tema pensioniõiguste omandamise aastakoefitsient 1,9% ning et ametnikuna töötamise ajal (16. augustist 2015 kuni 30. juunini 2023) oli see 1,8%.

21 Tuginedes 15. detsembri 2022. aasta kohtuotsusele Picard *vs.* komisjon (C-366/21 P, EU:C:2022:984) ja võttes arvesse asjaolu, et ta oli olnud pensioniskeemis kindlustatud ja teinud sissemakseid katkematult, palus hageja 11. mail 2023 PMO-l vaidlustatud otsus läbi vaadata, et tema pensionieaks määrataks 63 aastat ja kogu tema teenistuskäigu kohta kohaldataks tema suhtes omandamise aastakoefitsienti 1,9%. Lisaks, kuna hageja oli teenistuses kuni 66-aastaseni ja leidis, et tema pensionieaks oleks tulnud määrata 63 aastat, siis taotles hageja oma viimase põhipalga täiendavat 2,5protsendilist suurendamist iga töötatud aasta eest, mis ületab 63 aastat.

22 PMO teatas 15. mail 2023 hagejale, et ta võib esitada kaebuse, kui ta vaidlustatud otsusega ei nõustu.

23 Hageja jäi pensionile 1. juulil 2023.

24 Hageja esitas 25. juulil 2023 kaebuse vaidlustatud otsuse peale.

25 Ametisse nimetav asutus jättis 30. novembril 2023 kaebuse rahuldamata.

Poolte nõuded

26 Hageja palub Üldkohtul:

– tühistada vaidlustatud otsus;

– mõista kohtukulud välja komisjonilt.

27 Komisjon palub Üldkohtul:

– jätta hagi rahuldamata;

– mõista hagejalt välja komisjoni kohtukulud ja jätta hageja kohtukulud tema enda kanda.

28 Euroopa Parlament palub Üldkohtul:

– jätta hagi rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja hagejalt.

29 Euroopa Liidu Nõukogu palub Üldkohtul jätta hagi rahuldamata.

Õiguslik käsitlus

30 Hageja esitab oma hagi põhjenduseks kaks väidet.

Esimene väide, et on rikutud seaduse kohaldamisala

31 Hageja väidab, et PMO rikkus õigusnormi, kui ta leidis, et personalieeskirjade XIII lisa artikkel 28 on tema suhtes kohaldatav. Pärast 15. detsembri 2022. aasta kohtuotsust Picard *vs.* komisjon (C-366/21 P, EU:C:2022:984) ja 14. detsembri 2018. aasta kohtuotsust Torné *vs.* komisjon (T-128/17, EU:T:2018:969) tuleb sellises olukorras nagu hageja olukord kohaldada personalieeskirjade XIII lisa artikleid 21 ja 22, mitte sama lisa artiklit 28. Personalieeskirjade XIII lisa artiklite 21, 22 ja 28 tõlgendamine koostoimes nende kahe kohtuotsusega viiks selleni, et nimetatud artikli 28 kohaldamisala oleks piiratud üksnes pärast 1. maid 2004 või 1. jaanuari 2014 ametnikeks nimetatud ajutiste teenistujate või lepinguliste töötajatega, kelle kindlustatus pensioniskeemis katkes. Kuna hageja kindlustatus pensioniskeemis ei ole kunagi katkenud, ei saa ta kuuluda personalieeskirjade XIII lisa artikli 28 kohaldamisalasse. Tema olukorrale on kohaldatavad üksnes personalieeskirjade XIII lisa artiklid 21–22.

32 Komisjon, keda toetavad parlament ja nõukogu, vaidleb neile argumentidele vastu.

33 Käesolevas asjas märgib Üldkohus, et PMO poolt hageja lepingulise töötajana töötamise ajavahemikuks kindlaks määratud pensioniõiguste omandamise aastakoefitsient 1,9% ei tulene personalieeskirjade XIII lisa artikli 28 kohaldamisest, vaid personalieeskirjade XIII lisa artikli 21 teise lõigu kohaldamisest koostoimes teenistustingimuste lisa artikli 1 lõike 1 teise lausega.

34 Seevastu kohaldas PMO personalieeskirjade XIII lisa artikli 28 lõiget 2, mis viitab personalieeskirjade artiklile 77 osas, mis puudutab hageja pensioniiga, milleks on 66 aastat, ja tema pensioniõiguste omandamise aastakoefitsienti, mis vastab tema ametnikuna töötatud ajavahemikule ja milleks on 1,8%. Lisaks kohandati hageja lepingulise töötajana omandatud pensioniõigusi kindlustusmatemaatiliselt. Nimelt kohaldas PMO vastavalt järeldusele nr 268/15 (vt eespool punkt 17) neile pensioniõigustele koefitsienti 1,152. Selle koefitsiendi kohaldamise tulemusel tõusis tema pensioniõiguste kindlaksmääramisel arvesse võetud koefitsient 0,914 protsendipunkti võrra. See tõus võrdub seega hageja poolt lepingulise töötajana tegelikult täidetud tööperioodi pikendamisega kuue kuu võrra.

35 Hageja kritiseerib üksnes neid vaidlustatud otsuse aspekte, mis on kokku võetud eespool punktis 34. Nimelt on ta seisukohal, et personalieeskirjade XIII lisa artikkel 21 ja artikli 22 lõige 1 peavad reguleerima kogu tema teenistuskäiku liidus, sealhulgas ametnikuna töötamise aega, ning et tal oli õigus pensionile jääda juba 63-aastaselt. Seega kohaldas PMO tema olukorrale vääralt personalieeskirjade XIII lisa artiklit 28, kuid jättis lisaks erandina personalieeskirjade artiklist 77 tema suhtes kohaldamata sama lisa artikli 22 lõike 1.

36 Selles suhtes tõdeb Üldkohus, et hageja vastab personalieeskirjade XIII lisa artikli 28 lõikes 2 kehtestatud tingimustele. Nimelt oli ta lepinguline töötaja 16. juunist 2012 kuni 15. augustini 2015, ta nimetati ametnikuks 16. augustil 2015 ning 1. mail 2014 oli ta vähemalt 35-aastane.

37 Kuigi hageja vastab neile tingimustele, väidab hageja siiski, et personalieeskirjade XIII lisa artikkel 28 ei ole tema suhtes kohaldatav, kuna tema kindlustatus pensioniskeemis ei ole kunagi katkenud. Nimelt on hageja seisukohal, et personalieeskirjade XIII lisa artiklit 28 kohaldatakse üksnes ajutistele teenistujatele või lepingulistele töötajatele, kes vastavad selles artiklis sätestatud tingimustele ja kelle kindlustatus pensioniskeemis katkes enne nende ametnikuks nimetamist.

38 See väide tuleb tagasi lükata, kuna viimati nimetatud tingimus ehk pensioniskeemis kindlustatuse katkemine, ei tulene personalieeskirjade XIII lisa artikli 28 selgest sõnastusest. Hageja väitega nõustumine tähendaks seega personalieeskirjade XIII lisa artikli 28 ulatuse piiramist sellise tingimuse lisamisega, mida liidu seadusandja ei ole ette näinud.

39 Väljakujunenud kohtupraktikast aga tuleneb, et kui liidu õigusnormi tähendus on sätte sõnastuse järgi üheselt mõistetav, ei saa liidu kohus sellest sõnastusest kõrvale kalduda (19. oktoobri 2023. aasta kohtuotsus Sad Trasporto Locale, C-186/22, EU:C:2023:795, punkt 22 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 29. juuli 2024. aasta kohtuotsus HDI Global ja MS Amlin Insurance, C-771/22 ja C-45/23, EU:C:2024:644, punkt 56 ja seal viidatud kohtupraktika).

40 Järelikult, kui asuda seisukohale, et personalieeskirjade sätte kohaldamine sõltub mõnest muust tingimusest kui see, mis on selles sättes kindlaks määratud, tõlgendataks seda sätet *contra legem*, mistõttu selle tõlgendusega ei saa nõustuda (vt selle kohta analoogia alusel 17. detsembri 2020. aasta kohtuotsus De Masi ja Varoufakis *vs.* EKP, C-342/19 P, EU:C:2020:1035, punkt 36, ja 8. novembri 2023. aasta kohtuotsus OA *vs.* parlament, T-39/22, ei avaldata, EU:T:2023:709, punkt 69).

41 See järeldus kehtib seda enam, et liidu kohtul ei ole, arvestades ELL artikli 13 lõikes 2 sätestatud institutsioonidevahelise tasakaalu ja pädevuse andmise põhimõtteid (vt selle kohta 25. oktoobri 2017. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* nõukogu (CMR-15), C-687/15, EU:C:2017:803, punkt 40 ja seal viidatud kohtupraktika), pädevust teha erandeid personalieeskirjade sätetest.

42 Lõpuks, lisaks eespool punktides 39–41 esitatud kaalutlustele läheks personalieeskirjade XIII lisa artiklisse 28 sellise tingimuse lisamine, mida liidu seadusandja ei ole ette näinud, vastuollu ka väljakujunenud kohtupraktikaga, mille kohaselt tuleb üleminekusätteid tõlgendada kitsalt, tulenevalt nende erandlikust olemusest ja nende mõjust eelarvele (vt selle kohta 14. detsembri 2018. aasta kohtuotsus Torné *vs.* komisjon, T-128/17, EU:T:2018:969, punkt 80 ja seal viidatud kohtupraktika).

43 Järelikult ei rikkunud PMO õigusnormi, kui ta leidis, et personalieeskirjade XIII lisa artikli 28 lõige 2 on hageja olukorrale kohaldatav.

44 Seda järeldust ei lükka ümber hageja viidatud 15. detsembri 2022. aasta kohtuotsus Picard *vs.* komisjon (C-366/21 P, EU:C:2022:984) ja 14. detsembri 2018. aasta kohtuotsus Torné *vs.* komisjon (T-128/17, EU:T:2018:969).

45 Euroopa Kohus ja Üldkohus ei võtnud 15. detsembri 2022. aasta kohtuotsuses Picard *vs*. komisjon (C-366/21 P, EU:C:2022:984) ja 14. detsembri 2018. aasta kohtuotsuses Torné *vs*. komisjon (T-128/17, EU:T:2018:969) seisukohta personalieeskirjade XIII lisa artikli 28 kohaldamisala kohta. Nende kohtuotsuste ükski põhjendus ei viita sellele, et Euroopa Kohus või Üldkohus oleks soovinud seada kahtluse alla liidu seadusandja valikuid ja muuta personalieeskirjade XIII lisa artikli 28 kohaldamisala, jättes selle sätte kohaldatavaks üksnes ajutistele teenistujatele või lepingulistele töötajatele, kellel oli leping 1. mail 2004 või 1. jaanuaril 2014 ning kelle kindlustatus pensioniskeemis katkes enne nende ametnikuks nimetamist.

46 Euroopa Kohus ja Üldkohus piirdusid 15. detsembri 2022. aasta kohtuotsuses Picard *vs*. komisjon (C-366/21 P, EU:C:2022:984) ja 14. detsembri 2018. aasta kohtuotsuses Torné *vs*. komisjon (T-128/17, EU:T:2018:969) personalieeskirjade XIII lisa artikli 21 ja artikli 22 lõike 1 tõlgendamise ja kohaldamisega koostoimes teenistustingimuste lisa artikli 1 lõikega 1 olukordadele, mis kuuluvad nende artiklite kohaldamisalasse.

47 Üldkohus märgib sellega seoses, et eraldi võetuna ja vastavalt personalieeskirjade XIII lisa pealkirjale on selle lisa sätted kohaldatavad üksnes ametnikele (vt selle kohta 15. detsembri 2022. aasta kohtuotsus Picard *vs*. komisjon, C-366/21 P, EU:C:2022:984, punkt 65).

48 Tuleb täpsustada, et personalieeskirjade XIII lisa artiklit 21 ja artiklit 22, välja arvatud selle artikli lõiget 4, kohaldatakse muude teenistujate suhtes analoogia alusel üksnes teenistustingimuste lisa artikli 1 lõike 1 kaudu (vt selle kohta 15. detsembri 2022. aasta kohtuotsus Picard *vs*. komisjon, C-366/21 P, EU:C:2022:984, punktid 66 ja 80).

49 Mis puudutab kõigepealt ametnikke, siis personalieeskirjade 2004. aasta reformist tulenevas redaktsioonis on artiklis 77 üldjuhul ette nähtud, et pensioniõiguste omandamise aastakoefitsient on 1,9% ning pensionieaks on määratud 63 aastat. Sama artikli 2014. aasta reformist tulenevas redaktsioonis on ette nähtud, et üldjuhul on pensioniõiguste omandamise aastakoefitsient 1,8% ning pensionieaks on määratud 66 aastat.

50 Personalieeskirjade XIII lisa artikkel 21 ja artikli 22 lõige 1 nii 2004. aasta reformist kui ka 2014. aasta reformist tulenevas redaktsioonis näevad sellest üldkorrast sõnaselgelt ette erandi. Nende kahe artikli sõnastuse kohaselt on erandkorra kohaldamine siiski piiratud üksnes „ametnikega“, kes asusid teenistusse vastavalt 2004. aasta reformi puhul „enne“ 1. maid 2004 või 2014. aasta reformi puhul „enne“ 1. jaanuari 2014.

51 Üldkohus tõdeb samuti, et personalieeskirjade XIII lisa artikkel 21 ja artikli 22 lõige 1 viitavad üksnes „teenistusse asumise“ kuupäevale, st ametnike ametisse asumise kuupäevale, mitte aga – nagu see on sama lisa artikli 28 puhul (vt edaspidi punktid 52 ja 53) – nende „ametnikuks nimetamise“ kuupäevale.

52 Lisaks on personalieeskirjade XIII lisa artiklis 28 ette nähtud erikord „teenistujatele“, kellel oli „leping“ 1. mail 2004 või 1. jaanuaril 2014 ning kes on pärast seda „nimetatud“ ametnikeks.

53 Personalieeskirjade XIII lisa artikkel 28 näeb seega ette kaks eraldiseisvat ja kumulatiivset tingimust. Esimene tingimus on teenistujana teenistusse asumine, mis pidi toimuma hiljemalt 1. mail 2004 või 1. jaanuaril 2014, kuna ühel neist kuupäevadest pidi sellel teenistujal olema leping. Teine tingimus on selle teenistuja ametnikuks nimetamine, mis peab tingimata toimuma pärast tema teenistusse asumist, kuna personalieeskirjade XIII lisa artikli 28 sõnastuse kohaselt peab ametnikuks nimetamine toimuma „pärast“ 1. maid 2004 või „pärast“ 1. jaanuari 2014.

54 Personalieeskirjade artikli 77 ning XIII lisa artikli 21, artikli 22 lõike 1 ja artikli 28 grammatilisest ja süstemaatilisest tõlgendamisest nähtub seega, et liidu seadusandja soovis kohaldada nimetatud artiklit 21 ja artikli 22 lõiget 1 eraldi võetuna üksnes „ametnikele“, kes on ametnikuna „teenistusse asunud“ „enne“ 1. maid 2004 või „enne“ 1. jaanuari 2014.

55 Seevastu ametnikele, kelle „nimetamine“ toimus „pärast“ 1. maid 2004 või „pärast“ 1. jaanuari 2014, kohaldatakse personalieeskirjade XIII lisa artiklit 28, kui nad olid varem teenistusse asunud ajutiste teenistujate või lepinguliste töötajatena ja kui neil oli leping 1. mail 2004 või 1. jaanuaril 2014.

56 Mis seejärel puudutab teenistujaid, siis liidu seadusandja lubas teenistustingimuste lisa artikli 1 lõike 1 kaudu, et personalieeskirjade XIII lisa artiklit 21 ja artikli 22 lõiget 1 kohaldatakse analoogia alusel 30. aprillil 2004 või 31. detsembril 2013 „teenistuses olevate“ või ka „juba ametis olevate“ teenistujate suhtes.

57 Personalieeskirjade XIII lisa artikli 21 ja artikli 22 lõike 1 selline analoogia alusel kohaldamine vastavalt teenistustingimuste lisa artikli 1 lõike 1 sõnastusele puudutab siiski üksnes teenistujaid, mitte ametnikke (vt selle kohta 15. detsembri 2022. aasta kohtuotsus Picard *vs.* komisjon, C-366/21 P, EU:C:2022:984, punktid 66 ja 80).

58 See lahendus on pealegi kooskõlas teenistustingimuste ja nende lisa olemusega, mis viitavad sõnaselgelt ja eranditult teenistujatele. Ametnik ei saa seega nõuda teenistustingimuste ja selle lisa talle kohaldamist.

59 Nagu eespool punktis 52 on juba märgitud, kehtestas liidu seadusandja siiski erikorra, nimelt personalieeskirjade XIII lisa artikli 28, ajutistele teenistujatele või lepingulistele töötajatele, kellel oli leping 1. mail 2004 või 1. jaanuaril 2014 ja kes nimetati seejärel ametnikeks.

60 Sellest järeldub, et hageja olukord, mis puudutab tema lepingulise töötajana töötamise ajavahemikku, kuulus esialgu personalieeskirjade artikli 77 kohaldamisalasse koostoimes teenistustingimuste artikliga 109, nagu need sätted tulenesid 2004. aasta reformist. Seevastu tema olukord kuulus ajavahemikus 1. jaanuarist 2014 kuni 15. augustini 2015 personalieeskirjade XIII lisa artikli 21 teise lõigu kohaldamisalasse koostoimes teenistustingimuste lisa artikli 1 lõike 1 teise lausega. Nende sätete kohaselt oli ajavahemikul, mil ta töötas lepingulise töötajana, tema pensioniõiguste omandamise aastakoefitsient 1,9%.

61 Hageja olukord ametnikuna töötatud ajavahemiku osas kuulub alates tema ametnikuks nimetamise kuupäevast 16. augustist 2015 personalieeskirjade artikli 77 kohaldamisalasse koostoimes personalieeskirjade XIII lisa artikli 28 lõikega 2, nagu need sätted tulenevad 2014. aasta reformist. Nende sätete kohaselt on tema pensioniõiguste omandamise aastakoefitsient, mis vastab sellele ajavahemikule, 1,8% ja tema pensionieaks on määratud 66 aastat. Lisaks kompenseeritakse tema pensioniea tõstmine rahaliselt tema lepingulise töötajana omandatud pensioniõiguste kindlustusmatemaatilise kohandamisega (vt eespool punkt 34).

62 Need järeldused ei ole vastuolus 15. detsembri 2022. aasta kohtuotsuse Picard *vs.* komisjon (C-366/21 P, EU:C:2022:984) punktides 76 ja 80 tehtud järeldustega. Esiteks erineb hageja olukord M. Picardi omast. Viimane oli sõlminud uue lepingu teenistujana, samas kui hageja nimetati ametnikuks. Lisaks, vastupidi sellele, mida väitis M. Picard, ja sõltumata küsimusest, kas hageja tööülesandeid tema ametnikuks nimetamise tõttu oluliselt muudeti või mitte, ei põhjustanud

vaidlustatud otsus käesolevas asjas hageja suhtes personalieeskirjade XIII lisas sisalduvate üleminekusätete eelise „kaotamist“. Nagu on märgitud eespool punktis 61, kuulub hageja ametnikuna töötatud ajavahemik personalieeskirjade XIII lisa artikli 28 kohaldamisalasse.

63 Järgmiseks, vastupidi sellele, mida väidab hageja, ei kinnitanud Euroopa Kohus, et katkematu kindlustatus pensioniskeemis on ainus kriteerium, mis võimaldab kindlaks teha, kelle suhtes kohaldatakse personalieeskirjade XIII lisa artiklites 21 ja 22 sisalduvaid üleminekusätteid. Nimelt märkis Euroopa Kohus määrsõna „sealhulgas“ kasutamisega 15. detsembri 2022. aasta kohtuotsuse Picard *vs.* komisjon (C-366/21 P, EU:C:2022:984) punktis 76, et tegemist on vaid ühe kriteeriumiga teiste hulgas. Sama lahendust tuleb tingimata kasutada personalieeskirjade XIII lisa artikli 28 puhul, mille kohta Euroopa Kohus ei ole siiski otsust teinud (vt eespool punkt 45), kuna see artikkel kuulub sama lisa artiklite 21 ja 22 kõrval üleminekusätete hulka.

64 Nagu nähtub eespool punktidest 54 ja 55, kujutavad teenistuja ametnikuks nimetamine pärast 1. maid 2004 või pärast 1. jaanuari 2014 ning leping ühel neist kuupäevadest endast personalieeskirjade XIII lisa artikli 28 kohaldamise kriteeriume.

65 Üldkohus märgib täiendavalt, et personalieeskirjade XIII lisa artikkel 28 võib olla kohaldatav ka siis, kui teenistuja kindlustatus pensioniskeemis katkes enne 2004. aasta või 2014. aasta reformi, tingimusel et tal oli 1. mail 2004 või 1. jaanuaril 2014 leping ja ta nimetati seejärel ametnikuks. Teisisõnu on selleks, et teha kindlaks, kas personalieeskirjade XIII lisa artikkel 28 on kohaldatav, oluline üksnes see, et selles artiklis kehtestatud ja eespool punktis 53 meenutatud tingimused on täidetud.

66 Üldkohus meenutab lõpuks, et eespool punktides 60 ja 61 esitatud järeldused kajastavad liidu seadusandja valikuid ning et aluslepingute koostajatelt talle antud ülesannete raames ei saa liidu kohus teha – vastupidi hageja taotlusele – personalieeskirjade XIII lisa artiklist 28 erandit, lisades tingimuse, mida hetkel ei ole olemas (vt eespool punktid 37–43).

67 Järelikult tuleb esimene väide tagasi lükata.

Teine väide, et on rikutud võrdse kohtlemise põhimõtet

68 Teise väitega, mis on esitatud teise võimalusena, väidab hageja, et personalieeskirjade XIII lisa artikkel 28 on õigusvastane, kuna sellega on rikutud võrdse kohtlemise põhimõtet.

69 Võrdse kohtlemise põhimõte nõuab sellega seoses, et võrreldavaid olukordi ei käsitletaks erinevalt ja erinevaid olukordi ei käsitletaks ühtemoodi, välja arvatud juhul, kui selline kohtlemine on objektiivselt põhjendatud (vt 18. aprilli 2024. aasta kohtuotsus Dumitrescu jt *vs.* komisjon ja Euroopa Kohus, C-567/22 P – C-570/22 P, EU:C:2024:336, punkt 67 ja seal viidatud kohtupraktika).

70 Selleks, et kindlaks teha, kas nimetatud põhimõtet on rikutud või mitte, tuleb arvesse võtta eelkõige selle sätte eset ja eesmärki, millega seda põhimõtet väidetavalt rikuti (vt 18. aprilli 2024. aasta kohtuotsus Dumitrescu jt *vs.* komisjon ja Euroopa Kohus, C-567/22 P – C-570/22 P, EU:C:2024:336, punkt 68 ja seal viidatud kohtupraktika).

71 Peale selle on valdkonnas, mis kuulub kaalutlusõiguse teostamise alla – nagu üleminekusätete kehtestamine, mille eesmärk on tagada õiglane üleminek endistelt personalieeskirjadelt uuele –, võrdse kohtlemise põhimõtet rikutud üksnes siis, kui liidu seadusandja on teinud vahet, mis

asjaomaste õigusnormidega taotletava eesmärgi seisukohalt on meelevaldne või ilmselgelt ebasobiv (14. detsembri 2018. aasta kohtuotsus GQ jt *vs.* komisjon, T-525/16, EU:T:2018:964, punkt 104 ja seal viidatud kohtupraktika; vt selle kohta ka 18. aprilli 2024. aasta kohtuotsus Dumitrescu jt *vs.* komisjon ja Euroopa Kohus, C-567/22 P – C-570/22 P, EU:C:2024:336, punkt 69 ja seal viidatud kohtupraktika).

72 Kohtupraktikast tuleneb, et Üldkohus peab seega piirduma selle kontrollimisega, kas erinev kohtlemine ei ole taotletavast üldise huvi eesmärgist lähtudes meelevaldne või ilmselgelt ebasobiv (vt selle kohta 25. märtsi 2021. aasta kohtuotsus Álvarez y Bejarano jt *vs.* komisjon, C-517/19 P ja C-518/19 P, EU:C:2021:240, punktid 53 ja 54).

73 Seevastu, võttes arvesse seda piiratud kohtulikku kontrolli, ei ole Üldkohtu ülesanne kontrollida, kas liidu seadusandjal ei ole ebamõistlik asuda seisukohale, et kehtestatud erinev kohtlemine võib olla sobiv ja vajalik taotletud üldise huvi eesmärgi saavutamiseks (vt selle kohta 14. juuli 2022. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* VW jt, C-116/21 P – C-118/21 P, C-138/21 P ja C-139/21 P, EU:C:2022:557, punkt 129, ning 22. detsembri 2022. aasta kohtumäärus komisjon *vs.* KM ja nõukogu *vs.* komisjon, C-341/21 P ja C-357/21 P, EU:C:2022:1042, punkt 64).

74 Üldkohus analüüsib teise väite kahte osa sellest kohtupraktikast lähtudes.

Teise väite esimene osa

75 Hageja väidab, et personalieeskirjade XIII lisa artikkel 28 rikub võrdse kohtlemise põhimõtet, kuna sellega koheldakse võrreldavas olukorras olevate isikute kategooriaid erinevalt. Nimelt, ainuüksi ametnikuks nimetamise tõttu ja kuigi tema kindlustatus pensioniskeemis ei ole kunagi katkenud, koheldaks hagejat halvemini kui siis, kui ta oleks saanud ajutiseks teenistujaks, mitte ametnikuks, või kui ta oleks jäänud lepinguliseks töötajaks. Lisaks märgib hageja, et parlament on juba üle viie aasta tõlgendanud personalieeskirjade XIII lisa artiklit 21, artikli 22 lõiget 1 ja artiklit 28 samal viisil kui hageja.

76 Komisjon, keda toetavad parlament ja nõukogu, vaidleb neile argumentidele vastu.

77 Mis siinkohal puudutab olukordade võrreldavust, siis Euroopa Kohus on juba märkinud, et personalieeskirjad ja teenistustingimused kehtestavad ametnike ja muude teenistujate ühise pensioniskeemi, milleks on liidu institutsioonide pensioniskeem. Võttes arvesse teenistustingimuste artikli 39 lõikes 1 ja artikli 109 lõikes 1 tehtud viidet personalieeskirjade V jaotise 3. peatükis ette nähtud tingimustele, osalevad ka ajutised teenistujad ja lepingulised töötajad personalieeskirjade artikli 83 lõikes 2 sätestatud tingimustel kõnealuse pensioniskeemi rahastamises (vt selle kohta 15. detsembri 2022. aasta kohtuotsus Picard *vs.* komisjon, C-366/21 P, EU:C:2022:984, punktid 77 ja 78).

78 Euroopa Kohus on siiski ka märkinud, et ametnike ja muude teenistujate vahel on erinevusi (vt selle kohta 15. detsembri 2022. aasta kohtuotsus Picard *vs.* komisjon, C-366/21 P, EU:C:2022:984, punkt 69).

79 Selles küsimuses märgib Üldkohus, et ametnikel on üldiselt tagatis, et nad võivad olla liidu teenistuses kuni pensioniikka jõudmiseni. Üksnes erandlikel asjaoludel, nagu puhkuse võtmine isiklikel põhjustel, kui see on võetud teenistuskäigu lõpus; puhkusele saatmine teenistuse huvides; ametist lahkumine; tagandamine; teenistuse huvides teenistusest vabastamine; ebapädevuse tõttu teenistusest vabastamine; teenistusest vabastamine; surm ja püsiva töövõimetuse tõttu

automaatselt pensionile jäämine, lõpeb teenistussuhe enne pensioniikka jõudmist (personalieeskirjade artiklid 40, 42c, 47–51 ja 53 ning personalieeskirjade IX lisa artikli 9 lõike 1 punkt h).

80 Seevastu üldiselt ja nagu hageja ise möönab, ei ole teenistujatel sellist töökoha stabiilsust. Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et institutsiooni ja tähtajaliselt tööle võetud ajutise teenistuja vahelise töösuhte kestus määratakse kindlaks just nimelt poolte vahel sõlmitud lepingus määratud tingimustes. Lisaks on administratsioonil ulatuslik kaalutlusõigus selles, kas lepingut pikendada või mitte (vt selle kohta 14. detsembri 2022. aasta kohtuotsus SU *vs.* EIOPA, T-296/21, EU:T:2022:808, punkt 49 ja seal viidatud kohtupraktika). Seega üksnes tähtajatu lepingu sõlmimine loob püsivama ja ajalise piiranguta sideme institutsiooni ja asjaomase teenistuja vahel (vt selle kohta 9. novembri 2022. aasta kohtuotsus QM *vs.* Europol, T-164/21, ei avaldata, EU:T:2022:695, punkt 83 ja seal viidatud kohtupraktika).

81 Võttes arvesse nende üldiselt pikemat teenistusstaaži liidus, aga ka nende automaatselt kõrgemasse palgajärku tõusmist ja kõrgemale palgaastmele edutamist, saavutavad ametnikud oma teenistuskäigu lõppedes palgaastmed ja -järgud, mis on tavaliselt kõrgemad kui teenistujate omad. Selle kõrgema palgaastme ja -järguga, mis tavaliselt ametnikel on, kaasneb suurem töötasu kui enamikul teenistujatel, kuna see töötasu on otseselt seotud palgaastme ja -järguga.

82 Viimati nimetatud asjaolu on käesolevas asjas määrava tähtsusega, kuna ametniku või teenistuja vanaduspensioni summa arvutamisel võetakse arvesse üksnes tema viimast põhipalka (vt eespool punktid 4–16).

83 Lisaks ei sõltu vanaduspensioni suurus üksnes viimasest põhipalgast. See summa sõltub ka ametniku või teenistuja teenistusstaažist, kuna ta saab iga töötatud aasta eest 1,8%, 1,9% või 2% oma viimasest põhipalgast (vt eespool punktid 4–16). Mehaaniliselt, kuna tavaliselt on ametnike teenistusstaaž pikem kui teenistujatel, omandavad nad rohkem pensioniõiguslikku staaži kui teenistujad.

84 Neid objektiivseid erinevusi arvestades ja nagu väidavad komisjon, parlament ja nõukogu, on 2004. ja 2014. aasta reformide üldine mõju liidu eelarvele ametnike pensionide puhul paratamatult suurem kui muude teenistujate pensionide puhul.

85 Neil asjaoludel ja arvestades eesmärki säilitada pensioniskeemi kindlustusmatemaatiline tasakaal – ja seda ilma, et kahjustataks juba ametis olevate töötajate omandatud õigusi ja õiguspäraseid ootusi (kohtujurist Pikamäe ettepanek kohtuasjas Picard *vs.* komisjon, C-366/21 P, EU:C:2022:582, punktid 44 ja 51) –, mis lisandub eelarvedistsipliini ja riigi rahanduse konsolideerimise üldisematele eesmärkidele keerukas sotsiaal-majanduslikus kontekstis (vt eespool punktid 7 ja 8), ning võttes arvesse liidu seadusandja ulatuslikku kaalutlusõigust, võis viimati nimetatu asuda seisukohale, et pärast 1. maid 2004 või 1. jaanuari 2014 ametnikuks nimetatud ametnikke tuleb kohelda erinevalt sellest, kuidas neid oleks koheldud, kui nad oleksid säilitanud vähemalt kümme aastat oma ajutise teenistuja või lepingulise töötaja staatuse.

86 Sellega seoses tuletab Üldkohus meelde, et ametnikud ja teenistujad osalevad liidu institutsioonide pensioniskeemi rahastamises ainult ühe kolmandiku ulatuses, samal ajal kui pensionide maksmine, mille liikmesriigid ühiselt tagavad, kaetakse liidu eelarvest (personalieeskirjade artikli 83 lõiked 1 ja 2). Arvestades sellist pensioniskeemi rahastamisstruktuuri, mis põhineb eelkõige vahenditel, mille liikmesriigid on liidule eraldanud, ei saa personalieeskirjade XIII lisa artikliga 28 kehtestatud eriskeemist kasu saavate ametnike huve arvesse võtta, jättes täielikult

tähelepanuta, et need riigid olid sunnitud võtma drakoonilisi meetmeid, et tulla toime tõsise majandus- ja finantskriisi püsivate tagajärgedega (määruse nr 1023/2013 põhjendus 13). Pensioniskeemi kindlustusmatemaatiline tasakaal peab just nimelt pikas perspektiivis arvesse võtma majanduse arengut ja finantsmuutujaid (vt selle kohta analoogia alusel 13. detsembri 2017. aasta kohtuotsus Arango Jaramillo jt *vs.* EIP, T-482/16 RENV, EU:T:2017:901, punkt 126 (ei avaldata) ja seal viidatud kohtupraktika). Seega võis liidu seadusandja ühiskonnas, kus valitseb solidaarsus – nagu on rõhutatud ELL artiklis 2 (25. veebruari 2025. aasta kohtuotsus Sąd Rejonowy w Białymstoku ja Adoreikė, C-146/23 ja C-374/23, EU:C:2025:109, punkt 71) –, ning tõsise majandus- ja finantskriisi olukorras kehtestada muude meetmete hulgas kõnealuse erikorra, et väljendada seda Euroopa avaliku teenistuse solidaarsust seoses jõupingutustega, mida liikmesriigid pidid tegema riigi tasandil.

87 Lisaks tuleb märkida, et ajutiste teenistujate ja lepinguliste töötajate sissemaksed pensioniskeemi on üldjuhul väiksemad kui nende ametnike sissemaksed, kelle põhipalk võib muutuda sõltuvalt kõrgemale palgaastmele edutamisest ja kõrgemasse palgajärku tõusmisest kogu teenistuskäigu jooksul. Selles küsimuses on tõsi, et pensioniskeemi on korraldatud solidaarsuse põhimõtte alusel ja see ei ole mõeldud nii, et ametnikule või teenistujale makstav pension kujutaks endast täpset vastusooritust tema tehtud sissemaksete eest pensioniskeemi (vt 8. novembri 2023. aasta kohtuotsus OA *vs.* parlament, T-39/22, ei avaldata, EU:T:2023:709, punkt 60 ja seal viidatud kohtupraktika). Siiski võis liidu seadusandja oma ulatusliku kaalutlusõiguse raames ja võttes arvesse pensioniskeemis kehtivat solidaarsuse põhimõtet, asuda seisukohale, et teenistuja, kes nimetati ametnikuks pärast 1. maid 2004 või pärast 1. jaanuari 2014, ei saa tugineda vanaduspensioni õiguste omandamise aastakoefitsiendile, mida kohaldati tema ajutise teenistuja või lepingulise töötajana töötamise ajal, kuna see oleks tähendanud, et ta saaks ebaproportsionaalselt kasu sellest kõrgemast koefitsiendist, selleks et arvutada tema pensionisummat, mida tehti tema viimase põhipalga alusel, mis vastab palgaastmele, millele ametnik oli määratud enne tema pensionile jäämist.

88 Eeltoodud kaalutlusi arvestades ei ole erinev kohtlemine, millele hageja vastu vaidleb, liidu seadusandja taotletavate eesmärkide seisukohast ilmselgelt ebasobiv. See liidu seadusandja valik on pealegi kooskõlas eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetega (ELTL artiklid 310 ja 317) ning pensioniskeemi kindlustusmatemaatilise tasakaalu säilitamise põhimõttega (personalieeskirjade artikkel 83a ja XII lisa).

89 See erinev kohtlemine ei ole ka meelevaldne.

90 Euroopa Kohus on sellega seoses juba otsustanud, et personalieeskirjade säte kehtestab ametnike ja/või teenistujate meelevaldse vahetegemise, kui see põhineb diskrimineerival kriteeriumil, millel puudub seos taotletava eesmärgiga. Sellises olukorras ei saa puhtalt eelarvelised, halduslikud või personalipoliitilised kaalutlused iseenesest objektiivselt õigustada võrreldavas olukorras olevate ametnike ja/või teenistujate erinevat kohtlemist (vt 18. aprilli 2024. aasta kohtuotsus Dumitrescu jt *vs.* komisjon ja Euroopa Kohus, C-567/22 P – C-570/22 P, EU:C:2024:336, punktid 79–81, 93 ja 94).

91 Vastupidi personalieeskirjade VII lisa artikli 8 lõike 2 teisele lõigule, mille õigusvastasuse tuvastas Euroopa Kohus 18. aprilli 2024. aasta kohtuotsuses Dumitrescu jt *vs.* komisjon ja Euroopa Kohus (C-567/22 P – C-570/22 P, EU:C:2024:336), ei põhine käesoleval juhul erinev kohtlemine, millele hageja vastu vaidleb, diskrimineerival kriteeriumil, mis on keelatud eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 21, vaid eespool punktides 78–84 nimetatud objektiivsetel põhjustel.

92 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et kuigi võrdse kohtlemise põhimõte nõuab, et identsetes või võrreldavates olukordades olevatele ametnikele ja/või teenistujatele kohaldataks samu norme, ei keela see siiski liidu seadusandjal võtta arvesse objektiivseid erinevusi, mis esinevad asjaomaste isikute tingimustes või olukordades (vt 16. oktoobri 1980. aasta kohtuotsus Hochstrass *vs*. Euroopa Kohus, 147/79, EU:C:1980:238, punkt 7, ja 3. mai 2018. aasta kohtuotsus SB *vs*. EUIPO, T-200/17, ei avaldata, EU:T:2018:244, punkt 33 ja seal viidatud kohtupraktika).

93 Peale selle ei saa samuti väljakujunenud kohtupraktika kohaselt kahtluse alla seada erinevusi liidu teenistuses olevate isikute eri kategooriate staatuses ning seega ei saa diskrimineerimiseks pidada asjaolu, et personalieeskirjadest tulenevate tagatiste ja sotsiaalkindlustushüvitiste seisukohast võivad teatud liidu töötajate kategooriad saada tagatisi või soodustusi, mida ei anta teistele kategooriatele (vt 12. märtsi 2020. aasta kohtuotsus XB *vs*. EKP, T-484/18, ei avaldata, EU:T:2020:90, punkt 82 ja seal viidatud kohtupraktika).

94 Üldkohus tõdeb samuti, nagu märkis parlament, et ametnike ja teenistujate eristamine ei ole omane personalieeskirjade XIII lisa artiklile 28. Kuigi pensioniskeem ise on ametnikele ja teenistujatele ühine, ei ole see siiski ühtne. Niisiis võimaldavad teenistustingimuste artiklid 42 ja 112 – vastupidi ametnikele – ajutistel teenistujatel ja lepingulistel töötajatel taotleda, et nende institutsioon teeks sissemakseid pensioniõiguste saamiseks või säilitamiseks nende päritoluriigis. Samuti, arvestades personalieeskirjade VIII lisa artikli 3 punkti d, võib juhul, kui lepinguline töötaja saab ametnikuks või kui ametnik saab lepinguliseks töötajaks, see staatuse muutmine kaasa tuua eelmise korra alusel omandatud pensioniõigusliku staaži vähenemise või ülemääraste sissemaksete tagasimaksmise, mis vastab arvutatud pensioniõigusliku staaži ja tegelike teenistuseaastate vahelisele erinevusele.

95 Kuigi käesolevas asjas vaidluse all olev eristuskriteerium ei ole seega diskrimineeriv ja põhineb objektiivsetel põhjustel, märgib Üldkohus, et jällegi vastupidi personalieeskirjade VII lisa artikli 8 lõike 2 teise lõigu kohta otsustatule ei ole selle kriteeriumi puhul tegemist kriteeriumiga, mis „ei ole seotud“ või millel „puudub igasugune seos“ taotletavate eesmärkidega. Personalieeskirjade XIII lisa artikli 28 vastuvõtmisega, kooskõlas eesmärkidega säilitada pensioniskeemi kindlustusmatemaatiline tasakaal, eelarvedistsipliin ja riigi rahanduse konsolideerimine, soovis seadusandja, et asjaomaste ametnike pensioniõiguste omandamise aastakoefitsienti vähendataks üksnes nende ametnikuna töötatud ajavahemiku osas ning pikendataks nende teenistuskäiku just seetõttu, et ametnike pensionide eelarvekoormus on suurem kui teenistujatel (vt eespool punktid 7, 8 ja 84).

96 Lisaks, kuigi Üldkohus ei välista, et teatud erijuhtudel võib teenistujal olla kestuse, palgaastme, töötasu ja tööülesannete poolest sarnane teenistuskäik nagu ametnikul, ei ole see siiski üldreeglina nii. Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb aga, et kuigi üldise ja abstraktse regulatsiooni kehtestamine võib marginaalsetes olukordades kaasa tuua juhuslikke ebamugavusi, ei saa seadusandjale ette heita kategooriate kasutamist, kui see ei ole taotletavat eesmärki arvestades iseenesest diskrimineeriv (16. oktoobri 1980. aasta kohtuotsus Hochstrass *vs*. Euroopa Kohus, 147/79, EU:C:1980:238, punkt 14, ja 15. aprilli 2010. aasta kohtuotsus Gualtieri *vs*. komisjon, C-485/08 P, EU:C:2010:188, punkt 81).

97 Seega ei ole erinev kohtlemine, millele hageja vastu vaidleb, kaugeltki meelevaldne, vaid põhineb objektiivsel ja mittediskrimineerival kriteeriumil ning on lisaks põhjendatud pensioniskeemi kindlustusmatemaatilise tasakaalu säilitamise, eelarvedistsipliini ja riigi rahanduse konsolideerimise eesmärkidega.

98 Kui eristuskriteerium ei ole diskrimineeriv ja samuti ei ole tegemist kriteeriumiga, millel puudub igasugune seos taotletavate eesmärkidega, nagu see on käesoleval juhul, on Euroopa Kohus peale selle sisuliselt juba möönnud, et ametnikele ja/või teenistujatele kehtestatud eelarvepiirangud, eelkõige nende soodustuste vähendamise kaudu, võivad olla õigustatud eelarvedistsipliini ja riigi rahanduse konsolideerimise eesmärkidega (vt selle kohta 18. aprilli 2024. aasta kohtuotsus Dumitrescu jt *vs.* komisjon ja Euroopa Kohus, C-567/22 P –C-570/22 P, EU:C:2024:336, punkt 81; vt samuti selle kohta analoogia alusel 25. veebruari 2025. aasta kohtuotsus Sąd Rejonowy w Białymstoku ja Adoreikė, C-146/23 ja C-374/23, EU:C:2025:109, punktid 67, 69 ja 71).

99 Lisaks ei saa personalieeskirjade XIII lisa artikli 28 sätetest tuletada mingit meelevaldset või ilmselgelt ebasobivat vahetegemist võrreldes liidu seadusandja taotletava eesmärgiga kaitsta asjaomaste ametnike omandatud õigusi ja õiguspäraseid ootusi, kuna sarnaselt teiste 1. mail 2004 või 1. jaanuaril 2014 juba ametis olevate töötajatega austatakse nende omandatud õigusi ja õiguspäraseid ootusi.

100 Nende pensioniõigused, mis on omandatud ajal, mil nad töötasid teenistujatena, säilivad. Lisaks ja loogiliselt võttes ei olnud nad enne ametnikuks nimetamist veel ametnikena pensioniõigusi omandanud. Alles alates nende ametnikuks nimetamisest omandasid asjaomased ametnikud selles staatuses pensioniõigusi.

101 Pealegi, kui nad olid veel teenistujad, ei olnud nad saanud mingit täpset ja tingimusteta kinnitust selle kohta, et kui nad otsustavad saada ametnikuks, jääksid nende pensioniõiguste omandamise aastakoefitsient ja pensioniiga samaks.

102 Lisaks sellele, et nagu teiste 1. mail 2004 või 1. jaanuaril 2014 juba ametis olnud töötajate puhul on järgitud nende omandatud õigusi ja õiguspäraseid ootusi, tõdeb Üldkohus veel, et personalieeskirjade XIII lisa artikli 28 kohaselt kompenseeritakse asjaomaste ametnike pensioniea tõstmine rahaliselt nende pensioniõiguste kindlustusmatemaatilise kohandamisega, mis nad omandasid teenistujatena. Praktikas kohaldatakse teenistujatena omandatud pensioniõiguste suhtes koefitsienti 1–1,178, mis sõltub iga asjaomase ametniku isiklikust olukorrast (vt eespool punkt 17), nagu see oli ka hageja puhul (vt eespool punkt 34). Seega, tegelikult selle koefitsiendi kohaldamisega ei rikuta neid omandatud õigusi (koefitsient 1) või neid isegi suurendatakse (koefitsient üle 1).

103 Igal juhul tõdeb Üldkohus, et enne ametnikuks nimetamist ei olnud hagejal mingit tagatist saada vanaduspensioni, kuna sel kuupäeval ja vastupidi sellele, mida nõuab personalieeskirjade artikli 77 esimene lõik, ei olnud tal veel täitunud kümmet aastat liidu teenistuses.

104 Lõpuks ei oma tähtsust hageja esile toodud asjaolu, et parlament kasutas enam kui viie aasta jooksul sama tõlgendust, mille ta pakkus personalieeskirjade XIII lisa artiklile 21, artikli 22 lõikele 1 ja artiklile 28 muude teenistujate puhul, kellest on saanud ametnikud. Nimelt tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et võrdse kohtlemise põhimõtte järgimisel tuleb järgida ka seaduslikkuse põhimõtet, mille kohaselt ei saa keegi oma huvides tugineda rikkumisele, mis on toime pandud teise isiku kasuks (vt 16. oktoobri 2019. aasta kohtuotsus Palo *vs.* komisjon, T-432/18, EU:T:2019:749, punkt 38 ja seal viidatud kohtupraktika).

105 Seetõttu tuleb teise väite esimene osa tagasi lükata.

Teise väite teine osa

106 Hageja väidab, et personalieeskirjade XIII lisa artikkel 28 rikub võrdse kohtlemise põhimõtet, kuna sellega koheldakse ühtemoodi kõiki teenistujaid, kes on saanud ametnikeks pärast 1. maid 2004 või pärast 1. jaanuari 2014, võtmata arvesse nende pensioniskeemis kindlustatuse võimalikku katkemist enne nende ametnikuks nimetamist. Hageja olukorda ei saa aga samastada sellise teenistuja olukorraga, kelle kindlustatus pensioniskeemis katkes ja kes nimetati seejärel ametnikuks. Nimelt ei ole hageja enda kindlustatus pensioniskeemis kunagi katkenud.

107 Komisjon, keda toetavad parlament ja nõukogu, vaidleb neile argumentidele vastu.

108 Üldkohus märgib sellega seoses, et võrdse kohtlemise põhimõte ei nõua, et olukorrad peavad olema täiesti identsed, et neile saaks kohaldada sama kohtlemist. Nõutav on üksnes nende olukordade võrreldavus (15. oktoobri 2020. aasta kohtuotsus Coppo Gavazzi jt *vs.* parlament, T-389/19–T-394/19, T-397/19, T-398/19, T-403/19, T-404/19, T-406/19, T-407/19, T-409/19–T-414/19, T-416/19–T-418/19, T-420/19–T-422/19, T-425/19–T-427/19, T-429/19–T-432/19, T-435/19, T-436/19, T-438/19–T-442/19, T-444/19–T-446/19, T-448/19, T-450/19–T-454/19, T-463/19 ja T-465/19, EU:T:2020:494, punkt 257).

109 Võttes aga arvesse personalieeskirjade XIII lisa artikli 28 eset ja liidu seadusandja taotletavaid eesmärke, tuleb kõiki selle artikliga hõlmatud ametnikke pidada võrreldavas olukorras olevaks, kui nad kõik olid varem teenistujad ja nad kõik nimetati ametnikuks pärast 1. maid 2004 või 1. jaanuari 2014.

110 Seevastu nende vastavate olukordade võrreldavuse analüüsimisel ei ole oluline, kas nende ametnike kindlustatus pensioniskeemis katkes enne nende ametnikuks nimetamist või mitte. See asjaolu on seotud nende teenistujatena töötamise ajavahemikuga, samas kui personalieeskirjade XIII lisa artikli 28 sätete kohaldamine sõltub nende ametnikuks nimetamisest. Seega tähendab see asjaolu praktikas parimal juhul seda, et ametnikul, kelle kindlustatus pensioniskeemis ja sellest tulenevalt ka sinna sissemaksete tegemine on katkenud enne tema ametnikuks nimetamist, on vähem pensioniõiguslikku staaži, mis on seotud üksnes tema teenistujana töötamise ajavahemikuga, kui siis, kui tal ei oleks sellist katkestust olnud.

111 Lisaks, arvestades nende omandatud õiguste kaitset, on ametnikud, kes on saanud ametnikeks pärast seda, kui nende kindlustatus pensioniskeemis katkes, ja ametnikuks saanud teenistujad, kelle kindlustatus seal ei katkenud, võrreldavas olukorras. Mõlemal juhul tegid need teenistujad pensioniskeemi sissemakseid, pidades silmas madalamat pensioniiga kui see, mida nende suhtes lõpuks kohaldatakse. Nende omandatud õigused on seega samalaadsed ja ainult erinevad selle poolest, kui palju nad igaüks on pensioniõiguslikku staaži omandanud. Seega peab teenistujatel, kellest on saanud ametnikud, olema õigus kindlustusmatemaatilisele kohandamisele sõltumata sellest, kas nende ametnikuks nimetamisele eelnes nende pensioniskeemis kindlustatuse katkemine või mitte.

112 Samuti, mis puudutab nende õiguspärast ootust, siis on ametnikud, kes on saanud ametnikeks pärast seda, kui nende kindlustatus pensioniskeemis katkes, ja ametnikuks saanud teenistujad, kelle kindlustatus seal ei katkenud, võrreldavas olukorras. Nimelt, kuna nad said ametnikeks pärast 1. maid 2004 või pärast 1. jaanuari 2014, ei saanud nad õiguspäraselt oodata, et vahetult pärast nende ametnikuks nimetamist kohaldatakse nende suhtes personalieeskirjade XIII lisa

artiklit 21 ja artikli 22 lõiget 1, samas kui need kaks artiklit sisaldavad üleminekumeetmeid, mille eesmärk on üksnes säilitada omandatud õigused ja õiguspärased ootused, mis olid olemas enne 2004. või 2014. aasta reformi jõustumist.

113 Igal juhul, nagu juba esimese väite analüüsimisel on märgitud, ei ole see, kas pensioniskeemis kindlustatus on katkematu või mitte, ainus kriteerium, mis võimaldab kindlaks teha, kellele kohaldatakse personalieeskirjade XIII lisas toodud erinevaid üleminekusätteid (vt eespool punktid 63 ja 64).

114 Identne kohtlemine, millele hageja vastu vaidleb, ei riku seega võrdse kohtlemise põhimõtet, kuna seda kohaldatakse võrreldavas olukorras olevate isikute kategooriate suhtes.

115 Neil asjaoludel tuleb teise väite teine osa tagasi lükata.

116 Järelikult tuleb teine väide tagasi lükata ja sellest tulenevalt hagi tervikuna rahuldamata jätta.

Kohtukulud

117 Kodukorra artikli 134 lõike 1 kohaselt on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja hageja on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud välja mõista hagejalt.

118 Kodukorra artikli 138 lõike 1 kohaselt kannavad menetlusse astunud institutsioonid ise oma kohtukulud. Sellest tulenevalt kannavad parlament ja nõukogu ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (viies koda)

otsustab:

1. **Jätta hagi rahuldamata.**

2. **Jätta CRi kohtukulud tema enda kanda ning mõista temalt välja Euroopa Komisjoni kohtukulud.**

3. **Jätta Euroopa Parlamendi ja Euroopa Liidu Nõukogu kohtukulud nende endi kanda.**

Svenningsen Mac Eochaidh Laitenberger

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 2. juulil 2025 Luxembourgis.

Allkirjad